

Til deg som snart skal på teater. | [Vis i nettleser](#)

Trygt teaterbesøk

Endelig er det mulig å besøke Nationaltheatret igjen! Vi ber om forståelse for at det av smittevernshensyn kan være aktuelt for publikumsvertskapet å gjøre endringer på din seteplassering ved oppmøte, og ber om at anvisninger fra publikumsvert blir fulgt.

I tråd med myndighetenes anbefalinger har vi utarbeidet et sett smittevernsrutiner, slik at du er sikret en god og trygg teateropplevelse. Vi ber deg om å gjøre deg kjent med disse før ditt besøk.

[Om smittevern og ditt teaterbesøk](#)

Velkommen på forestilling!

Her får du en introduksjon til forestillingen *Fruen fra havet* – del gjerne denne e-posten med teaterfølget ditt!

Hvor finnes friheten?

Fyrvokterdatteren Ellida er Doktor Wangels andre kone. Hun prøver så godt hun kan å ta seg av hjemmet og være en slags stemor for Wangels to nesten voksne døtre fra et tidligere ekteskap. Men Ellida er rastløs og åpenbart ulykkelig, og tapet av hennes lille sønn for tre år siden tærer på ekteskapet.

Det ingen vet, er at da Ellida gikk gravid med barnet, begynte hun å tenke på mannen hun brøt med for ti år siden. Lidenskapen som vekkes til live når hun tenker på ham, skremmer henne. Lengselen har noe spøkelsesaktig ved seg, som om Ellida hjemsøkes av noe overnaturlig.

Regissør Trine Wiggen har lenge ønsket å ta tak i Ibsens mystiske *Fruen fra havet*. Hun ser stykket som et relasjonsdrama om en moderne familie som bærer på sorg og tap – og som lengter etter anerkjennelse og kjærlighet. Det handler om hva som kan skje når en kjærlighetsrelasjon utfordres av begjæret etter andre. Men *Fruen fra havet* har også en mystisk aura. Det er som om menneskene beveger seg ut og inn av en drøm, mellom lengselen etter det uendelige og erkjennelsen av det begrensede.

Hanne Tømte

Hanne Tømte, teatersjef

Se bilder fra prøvene:

Se video:

– Her på Malersalen får vi sett hele livet komprimert og tett på

Se intervju med regissør Trine Wiggen om *Fruen fra havet*.

Les mer:

Havfrue med beina plantet på jorda

Ellida Wangel er ikke så mystisk som hun ofte fremstilles som. – Først og fremst er hun modig og radikal, mener regissør Trine Wiggen.

Havfrue med beina plantet på jorda

Ellida Wangel er ikke så mystisk som hun ofte fremstilles som. – Først og fremst er hun modig og radikal, mener regissør Trine Wiggen. Hvem er egentlig Ellida Wangel?

Når skuespiller og regissør Trine Wiggen nå setter opp Ibsens klassiker *Fruen fra havet*, er hun ikke egentlig så opptatt av all havmystikken, som ofte karakteriserer fruen.

– Jeg vil forstå Ellida. Hun kan ikke bare være et forvirret vesen «som hører til blant havmenneskene,» slik mannen hennes, Dr. Wangel, beskriver henne. Jeg liker henne, men misliker det mystifiserte bildet av henne. Jeg tror ikke at hun er en havfrue, jeg tror hun er et menneske, sier Wiggen.

Hva symboliserer lengselen?

Da Trine Wiggen var ung, kjente hun seg igjen i Ellida, som lengter etter havet og «Den fremmede», mannen hun en gang var forlovet med. Selv sto unge Trine i gata i Stjørdal og lengtet etter at det skulle dukke opp noen utenfra, at det skulle skje noe spennende. Stykket har fulgt henne, men tolkningen av Ellida har endret seg med årene.

– Da jeg var ung, var *Fruen fra havet* det Ibsen-stykket jeg likte aller best. Mine favorittromaner var *Anna Karenina* av Tolstoj og *Madame Bovary* av Flaubert. Disse verkene har til felles at de handler om kvinner med sterk erotisk lengsel. Jeg tror det var det som fascinerte meg den gangen. Mens det i dag er andre sider ved Ellida som trer sterkere frem. Det er også dette som gjør Ibsen til en slitesterk dramatiker, nye fasetter ved karakterene åpenbarer seg etter som vi besøker stykkene igjen og igjen, sier Wiggen.

Ellida har vokst opp på et fyr i havgapet. Men nå bor hun, sammen med ektemannen og hans to voksne døtre fra et tidligere forhold, på et lite sted inne ved fjorden. Ellida synes det er innestengt; vannet er sykt, sier hun.

Det er mye symbolikk i Ibsens stykker, og spesielt i *Fruen fra havet*. Samtidig som det har referanser til noe mer konkret, naturvitenskapelig:

– Hva symboliserer Ellidas lengsel? Er det en lengsel etter begjær, eller er det noe større, metafysisk eller filosofisk: lengselen etter det uendelige? Ellida sier at hun synes det er synd at menneskene kom opp av havet og ble «til landdyr.» Hun refererer til Darwins utviklingslære. Det overnaturlige er til stede i symboler på uendelighet og evighet, i alt snakket om havet.

Klassisk Ibsen

Mange mener hoved-plottet i stykket dreier rundt det vi blir fortalt i kjent retrospektiv-Ibsen-teknikk; konfrontasjonen med fortiden og Den fremmede. Han dukker opp på forunderlig vis og vil hente Ellida med seg hjem til havet.

– *Finnes han på ordentlig?*

– Det er litt pussig når Den fremmede, mannen fra fortiden, plutselig står ved hagegjerdet, drømmeaktig nesten, men jeg synes det må være en virkelig mann som dukker opp, heller ikke han er noe mytologisk vesen.

Møtet mellom Ellida, hennes tidligere elsker og ektemannen er ikke ubetydelig for Wiggen, men i hennes versjon undersøker hun nærmere en annen relasjon knyttet til Ellida, som Wiggen opplever er lite vektlagt i tidligere oppsetninger og i Ibsen-litteraturen:

– Ellida har mistet et barn. For godt og vel tre år siden døde sønnen, som bare ble fire måneder gammel, og vi får vite at hun og Wangel ikke har hatt noe ekteskapelig samliv siden. Hun bor også sammen med to nesten voksne stedøtre, som har mistet sin mor og som lengter etter Ellidas oppmerksomhet og omsorg. Wangel er ulykkelig og tolker Ellidas avvisning som et tegn på at hun ikke elsker ham, og på den måten ser han heller ikke kompleksiteten i Ellidas ulykkelighet, hva hun går og grunner på.

Trist og gjenkjennelig

Det er disse mellommenneskelige, psykologiske mekanismene Wiggen synes det er mest interessant å utforske.

– På det konkrete planet handler stykket om en moderne familie som kjemper med sine sorger, ansvarfølelse og frihetsslengsel, hver for seg og sammen, sier Wiggen.

Hvorfor skjuler Wangel og døtrene sin sorg over tapet av moren for Ellida? Hvorfor snakker ikke Ellida og mannen om barnet de har mistet? Hvor fort kommer man over tapet av et barn?

– De er så ensomme. Slik tror jeg det kan være i mange familier. Hvorfor skal det være så vanskelig for menneskene å nå ut til hverandre og gjøre hverandre gode? Det er trist, men interessant og gjenkjennelig, mener Wiggen, som synes tematikken gjør stykket eksistensielt.

– Det relasjonelle og eksistensielle i Ibsens tekst interesserer meg mer enn det mystiske og symbolske.

Gjorde narr?

– *Fjerner du all mystisk fra dette symboldramaet?*

– Nei, det vil jeg ikke, det finnes jo der, i teksten. Noen ganger kan det virke uklart om ting virkelig skjer, eller om det er en drøm eller en erindring – og det er underholdende. Noen mener at Ibsen gjorde narr av det mytologiske motivet fra andre samtidige forfattere. H.C.

Andersen, for eksempel, som skrev *Den lille havfrue*. Eller legenden om *Den flygende hollender*, som Ibsen også referer til i *Vildanden*. Begge disse fortellingene passer inn i høyromantikken, den ideale kvinnen som ofrer alt for kjærligheten. Det gjør ikke Ellida.

– *Nora i Et dukkehjem går, som kjent, men Ellida blir. Har Ibsen noe samlivs-terapeutisk å lære oss?*

– Jeg synes stykket har noe å si oss i dag. Det er moderne, selv om de sosiale forholdene har endret seg siden det ble skrevet i 1888. Det Ellida gjør, er ganske radikalt! Hun konfronterer mannen med sine innerste lengsler og sier «take it or leave it.» Det tror jeg ikke det er så mange som våger å gjøre.

Av Gunhild Aarebrot Kilde

Fakta:

- Trine Wiggen, født 1968.
- Utdannet ved Ballettakademiet i Gøteborg og Statens teaterhøgskole og har i tillegg grunnfag i teatervitenskap.
- Etablerte i 1997 *!bang teaterkompani* sammen med Anne Regine Lovholt.
- Mottok Heddaprisen for beste kvinnelige hovedrolle i 2010 for tittelrollen i *Valeire Solanas skal bli president i Amerika* av Sara Stridsberg.
- Regidebuterte på Nationalteatret med *Fool for love* i 2011 og har hatt suksess som regissør, blant annet med *Det merkelege som hende med hunden den natta* (2014) på Det Norske Teatret.

Medvirkende:

Marian Saastad Ottesen

Ellida Wangel

Fridtjov Såheim

Wangel

Hanna-Maria Grønneberg

Bolette

Dagny Backer Johnsen

Hilde

Kim S. Falck-Jørgensen

Lyngstrand

Jan Gunnar Røise

Arnholm

Heidi Goldmann

Ballested

Nils Golberg Mulvik

Den fremmede

Torbjørn Berglund Eriksen

Den fremmede

Kunstnerisk lag:

Av Henrik Ibsen.

Regi/rom: Trine Wiggen

Kostymedesigner: Cathrine Engehagen Bråthen

Lysdesigner: Phillip Isaksen

Lyddesigner: Sven Erga

Maskør: Wibke Schuler

Dramaturg: Olav Thorbjørn Skare

Produksjonslag:

Produsent: David Parrish.

Inspisient: Lars O. Brinch Gundersen. **Sufflør:** Amanda Øiestad Nilsen. **Scenemester:** Jacob Due-Tønnessen. **Lysmester:** Phillip Isaksen. **Produksjonsansvarlig kostymer:** Liv M. Tønnessen. **Forestillingsansvarlig kostymer:** Britt Holm. **Rekvisitør:** Hege Becker Nielsen. **Informasjonsansvarlig:** Øystein Hygen Christensen. **Markedsansvarlig:** Jan Lier.

Praktisk informasjon:

Varighet: Ca. to timer og 30 minutter, inkl. pause.

Trygt teaterbesøk:

I tråd med myndighetenes anbefalinger har vi utarbeidet et sett med smittevernsrutiner, slik at alle er sikret en god og trygg teateropplevelse.

Ved sykdom: Har du vært i kontakt med smittede, er i karantene, føler deg syk eller har symptomer på sykdom, er det viktig at du holder deg hjemme. Ta kontakt med billettluken på salg@nationaltheatret.no for å endre eller få refundert dine billetter.

Oppmøte: Oppmøte for forestilling på Malersalen skjer i vestibylen rett innenfor hovedinngangen på Nationaltheatret. Der er det rikelig med plass slik at alle kan holde

minst én meters avstand til alle man ikke kommer i følge med. Våre erfarne publikumsverter viser publikum inn i grupper og sikrer at alle smittevernhensyn ivaretas.

På grunn av den ekstra tiden dette tar, ber vi publikum møte opp ca. 30 minutter før forestillingsstart.

Håndvask og hygiene: Husk å vaske eller desinfisere hendene dine før forestilling. Hånddesinfiserende såpe vil være tilgjengelig på alle våre toaletter, og på en rekke andre steder der publikum ferdes.

Både saler, toaletter og publikumsområder blir grundig og jevnlig vasket.

Etter forestilling: Etter endt forestilling ber vi deg bli sittende i setet ditt til publikumsvertskapet gir beskjed om at det er din tur til å forlate salen. Slik vil alle kunne forlate salen med god nok avstand til hverandre.

[Øvrige spørsmål og svar knyttet til smittevern og ditt teaterbesøk finner du her.](#)

Velkommen i teatret!

Hold deg alltid oppdatert – følg oss også på Facebook, Instagram, Youtube eller Spotify!

[Avregistrer](#) | [Kontakt oss](#)

